

ІНФОРМАЦІЯ

про організацію та здійснення громадського контролю виборними профспілковими органами Великобілозерської та Кам'янсько-Дніпровської РО Профспілки за додержанням законодавства про працю в установах і закладах освіти, положень Галузевої угоди в частині нормування, оплати праці працівників (на виконання постанов президії ЦК ППОНУ від 30.10.2013 р. № П-23-1, 25.09.2014 р. № П-29-2, президії ХЗОО ППОНУ від 15.04.2014 р. № П-40-3)

Згідно річного плану роботи комітету обласної організації Профспілки на 2015 рік юрисконсультом Петрашиною Л.Г. 07 та 08 грудня 2015 р. вивчено організацію та здійснення громадського контролю виборними профспілковими органами Великобілозерської та Кам'янсько-Дніпровської РО Профспілки за додержанням законодавства про працю в установах і закладах освіти, положень Галузевої угоди в частині нормування, оплати праці працівників (на виконання постанов президії ЦК ППОНУ від 30.10.2013 р. № П-23-1, 25.09.2014 р. № П-29-2, президії ХЗОО ППОНУ від 15.04.2014 р. № П-40-3).

У Великобілозерську районну організацію Профспілки працівників освіти і науки України входять 12 первинних профспілкових організацій (4 заклади дошкільної освіти, 7 закладів загальної середньої освіти, 1 заклад позашкільної освіти, відділ освіти) у яких на обліку знаходиться 375 осіб (з них пенсіонерів – 83).

Вивчення та аналіз відповідних матеріалів в районній організації Профспілки засвідчив цілеспрямовану роботу здійснення громадського контролю за додержанням законодавства про працю в закладах освіти. Робота з цього питання цілеспланована, носить системний характер.

Районна Угода між Великобілозерською районною організацією Профспілки та відділом освіти, молоді та спорту Великобілозерської РДА укладена в 2013 році. Колективні договори укладені в усіх закладах освіти. Більшість укладена на 2013-2015 роки. Як в угоду, так і в колективні договори включені положення Галузевої угоди на 2011-2015 роки.

Крім районної організації Профспілки, вивчення питання проходило в наступних закладах освіти:

ППО	Голова ППО	Керівник закладу	Кількість членів ПС
Великобілозерський НВК №1	Донець С.І.	Шило І.Ф.	64
Великобілозерська ЗОШ І-ІІІ ст. №2	Шкрум О.В.	Маликіна Т.В.	43
Великобілозерська ЗОШ І-ІІ ступенів №6	Василькова О.В.	Барановська І.В.	34
ДНЗ «Дзвіночок»	Борисенко В.В.	Котик І.Л.	30

ДНЗ»Золотий ключик»	Саламаха Л.О.	Жадленко Н.В.	13
---------------------	---------------	---------------	----

Як районна організація Профспілки, так і первинні організації Профспілки свою роботу по організації громадського контролю за додержанням законодавства про працю здійснюють на підставі затверджених планів роботи. Ці питання є пріоритетними Рішення, що приймаються контролюються і доводяться до відома членів Профспілки.

В планах роботи Великобілозерської РОП передбачені питання перевірки дотримання законодавства про працю. У наявності є документи щодо проведення даної роботи. У 2013 році –4, у 2014 році - 1, у 2015 році - 1 перевірок щодо дотримання законодавства про працю. За виявленими порушеннями проводилась відповідна робота з метою їх усунення соціальними партнерами.

З 01.01.13 р. по 01.11.15 р. проведено 3 наради з головами ППО; тематичні семінари для голів ПК на наступні теми: надання відпусток, порядок ведення трудових книжок, виявлення типових порушень трудового законодавства, роль профкому в трудовому колективі, особливості застосування контракту як форми трудового договору, порядок зміни істотних умов праці, порядок ведення документів первинного обліку, 8 засідань президії, 3 засідання ради РОП щодо розгляду питань стосовно додержання законодавства про працю, а саме:

- про стан дотримання трудового законодавства в Великобілозерській ЗОШ №5 та ДНЗ «Малютко» -21.01.2013р.
- про ведення трудових книг у Великобілозерській ЗОШ I-II ступенів №6 та Великобілозерській ЗОШ I-III ступенів №3-08.01.2014р.
- про роботу по дотриманню трудового законодавства у Гюнівській ЗОШ №1 та ДНЗ «Віночок»-10.06.2015р.
- 04.01.2013 р. проведено навчання для голів первинних організацій профспілки:»Про організацію та здійснення громадського контролю первинними профспілковими організаціями за додержанням законодавства про працю в навчальних закладах».
- 27.10.2014р. семінар – навчання для керівників закладів освіти «Дотримання адміністраціями закладів освіти вимог трудового законодавства та Положення про атестацію педагогічних працівників».
- 25.03.2015р. круглий стіл для адміністрацій закладів освіти та голів ПК «Спільна діяльність адміністрацій та ПК закладів освіти щодо забезпечення вимог законодавства про працю» та обмін досвідом.

Районна організація Профспілки за зазначений період підготувала для голів ППО 5 методичних рекомендацій щодо захисту трудових прав працівників. У всіх закладах освіти є профспілкові куточки, в яких розміщена інформація щодо змін діючого законодавства та коментарі до законодавства про працю. Навчання голів ППО здійснюється систематично згідно плану роботи РОП.

Документація з проведення вищезазначених заходів є в наявності, відповідає вимогам по веденню діловодства в організаціях Профспілки.

Робота РОП з даного приводу висвітлювалась в листівках.

Як районна так і первинні профспілкові організації значною мірою реалізують свої основні завдання щодо захисту трудових, соціально-економічних інтересів працівників через механізм соціального діалогу. Особливе місце при цьому посідає районна угода.

Контроль за виконанням угоди, укладеної між відділом освіти, молоді та спорту Великобілозерської РДА (начальник відділу - Подорожко Наталія Миколаївна) та Великобілозерською районною організацією Профспілки працівників освіти, здійснюється два рази на рік. Підсумки контролю обговорюються на засідання Ради. Відповідні протоколи є в наявності. Але цей захід краще проводити у формі спільного засідання ради РОП та колегиї відділу освіти.

Колективними договорами охоплено всіх працюючих в установах і закладах освіти.

У перелічених закладах освіти робота ППО по контролю за додержанням трудових та соціально-економічних прав працівників ведеться за планами роботи, проте не у всіх.

Чимала увага профспілки приділяється питанням ведення трудових книжок, книг наказів, іншої кадрової документації. В навчальних закладах, що перевірялися, переглянуті наступні документи: трудові книжки, книги наказів, списки працівників за встановленою формою, колективні договори. Книги наказів та обліку руху трудових книжок пронумеровані, прошнуровані і скріплені підписом керівника і печаткою. Документація із проведення зазначеної роботи знаходиться у належному стані. Кількість трудових книжок, що знаходяться у закладах освіти співпадає з кількістю працюючих у них.

В організаціях приділяється увага питанню оформлення трудових книжок, наказів про прийняття, звільнення та переведення на іншу роботу. Записи в основному вносяться згідно Інструкції про порядок ведення трудових книжок працівників. Проте є недоліки, а саме: в деяких трудових книжках не вносяться відомості про заохочення, нагородження (Великобілозерська ЗОШ I-III ступенів №2); відсутні підписи працівників щодо яких написано наказ (Великобілозерський НВК №1); мають місце випадки застосування юридично неграмотної термінології (Великобілозерський НВК №1).

Контроль за виконанням колективних договорів здійснюється у визначені колективними договорами строки.

У цілому, вимоги діючого законодавства про працю в ЗОШ та ДНЗ виконуються. Так при прийомі на роботу працівників знайомлять з правилами внутрішнього трудового розпорядку, колективним договором, посадовими обов'язками. Накази, які повинні були узгоджувати з профспілковим органом у відповідності до вимог ст. 38 Закону України «Про профспілки, їх права та гарантії діяльності» та обласної угоди, з ПК ППО узгоджені.

У відвіданих закладах освіти працівникам згідно з умовами колективних договорів здійснюється доплати за виконання обов'язків тимчасово відсутніх працівників, за суміщення професій, з розширення зони обслуговування; згідно

тарифікації оплачується: надбавка за вислугою років; класне керівництво; перевірка зошитів; щорічні відпустки.

Накази відділу освіти щодо змін умов та оплати праці, преміювання тощо погоджені з головою Великобілозерської РОП.

Заробітна плата працівникам освіти району виплачується своєчасно, включаючи заробітну плату за час відпустки, та матеріальну допомогу на оздоровлення педагогічним працівникам. Матеріальна допомога також виплачувалась медичним та бібліотечним працівникам. Іншим працівникам закладів матеріальна допомога на оздоровлення виплачується в розмірі посадового окладу у грудні щорічно.

Зміна розміру надбавки за вислугу років педагогічним працівникам здійснюється своєчасно, порушень з даного питання не встановлено.

Щорічна винагорода педагогічним працівникам ДНЗ та закладам освіти за сумлінну працю, зразкове виконання службових обов'язків у 2013 році р. виплачувалась в розмірі 40 % посадового окладу, в 2014 році – 40%, в 2015 р. планується у грудні – 40% (ДНЗ «Золотий ключик отримали – 100%).

Надбавка за престижність педагогічної праці в 2015 році педагогічним працівникам ДНЗ виплачувалась в розмірі 10 % посадового окладу, педагогічним працівникам інших закладів - в розмірі 20% посадового окладу.

У всіх закладах освіти є положення про преміювання та положення про виплату щорічної грошової винагороди педагогічним працівникам.

Доплата за роботу у нічний час виплачується у розмірі 20% тарифної ставки. Це є порушенням норм Галузевої Угоди, на що району неодноразово вказувалось.

На підставі наказів здійснюється доплата за використання у роботі дезінфікуючих засобів у розмірі 10% посадового окладу в усіх закладах освіти. Кухарям здійснюється доплата за роботу з важкими і шкідливими умовами праці в розмірі 12% посадового окладу.

У 2013 та 2014 роках індексація заробітної плати проводилась. Станом на 01.11.2015 року індексація виплачена за всі місяці 2015 р., крім серпня. За серпень буде виплачена у грудні 2015 року. Індексація платиться згідно величини приросту індексу споживчих цін.

Оплата витрат на відрядження останні 3 роки провадиться.

До Кам'янсько-Дніпровської районної організації Профспілки працівників освіти і науки України входять 25 первинних профспілкових організацій (6 закладів дошкільної освіти, 16 закладів загальної середньої освіти, 2 заклади позашкільної освіти, відділ освіти, молоді та спорту) у яких на обліку знаходиться 1187 осіб (з них непрацюючих пенсіонерів – 21), що складає 95% з працюючих у закладах освіти (1247 осіб).

Вивчення та аналіз відповідних матеріалів в районній організації Профспілки засвідчив цілеспрямовану роботу здійснення громадського

контролю за додержанням законодавства про працю в закладах освіти. Робота з цього питання спланована, носить системний характер.

Районна Угода між Кам'янсько-Дніпровською районною організацією Профспілки та відділом освіти, молоді та спорту Кам'янсько-Дніпровської РДА (начальник відділу Танько С.Г) укладена 20 березня 2015 року (реєстраційний номер 5). Колективні договори укладені в усіх закладах освіти. Більшість укладена на 2010-2015 роки. Як в угоду, так і в колективні договори, включені положення Галузевої угоди на 2011-2015 роки.

Контроль за виконанням угоди здійснюється 2 рази на рік. Підсумки контролю обговорюються на засіданнях колегії відділу освіти, молоді та спорту. Відповідні протоколи є в наявності.

Крім районної організації Профспілки, вивчення питання проходило в наступних закладах освіти:

- Водянська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №1 імені Ф.О.Ократенка Кам'янсько-Дніпровської районної ради, директор – Чорний Віталій Дмитрович, голова первинної профорганізації – Яценко Микола Васильович, стаж роботи на обраній посаді 18 років;

- Кам'янсько-Дніпровська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №3 Кам'янсько-Дніпровської районної ради, директор – Школьна Валентина Валентинівна, голова первинної профорганізації – Чулков Володимир Володимирович, стаж роботи на обраній посаді 21 рік;

- комунальний заклад «Будинок дитячої творчості» Кам'янсько-Дніпровської районної ради, директор – Стельмашук Лариса Миколаївна, голова первинної профорганізації – Вербицька Олена Іванівна, стаж роботи на обраній посаді 17 років;

- навчально-виховний комплекс «Дитячий садок-загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів» Кам'янсько-Дніпровської міської ради (дошкільний підрозділ), заступник директора з дошкільної освіти – Кузьміна Тамара Костянтинівна, голова первинної профорганізації – Яроцевич Любов Іванівна, стаж роботи на обраній посаді 9 років;

- комунальний дошкільний навчальний заклад «Ясла-садок «Берізка» Великознам'янської сільської ради Кам'янсько-Дніпровського району, завідувачка – Тарасова Олена Анатоліївна, голова первинної профорганізації – Ястребова Олена Іванівна, стаж роботи на обраній посаді 9 років.

Як районна організація Профспілки, так і первинні організації Профспілки свою роботу по організації громадського контролю за додержанням законодавства про працю здійснюють на підставі затверджених планів роботи.

В планах роботи Кам'янсько-Дніпровської РОП передбачені питання перевірки дотримання законодавства про працю. У наявності є документи щодо проведення даної роботи.

У 2013 році – 17, у 2014 році - 9, у 2015 році - 5 перевірок проведено РОП щодо дотримання законодавства про працю. За виявленими порушеннями проводилась відповідна робота з метою їх усунення соціальними партнерами.

З 01.01.13 р. по 01.11.15 р. проведено 9 нарад з головами ППО, 6 засідань президії, 4 засідання ради РОП щодо розгляду питань стосовно додержання законодавства про працю, а саме:

- дотримання законодавства про працю в закладах освіти: Заповіднянській ЗОШ I-III ступенів, Дніпровській ЗОШ №2 I-III ступенів, Великознам'янських ЗОШ I-II ступенів №2, №4, комунальному дошкільному навчальному закладі ясла-садок «Пролісок» Благовіщенської сільської ради, комунальному дошкільному навчальному закладі ясла-садок «Сонечко» Водянської сільської ради,

- зміни та доповнення в законодавчих актах України;

- виконання колективної угоди в частині регулювання виробничих, трудових відносин, режиму праці та відпочинку.

Районна організація Профспілки за зазначений період підготувала для голів ППО 7 методичних рекомендацій щодо захисту трудових прав працівників. У всіх закладах освіти є профспілкові куточки в яких розміщена інформація щодо змін діючого законодавства та коментарі до законодавства про працю. Навчання голів ППО здійснюється систематично (6 за останні три роки).

Документація з проведення вищезазначених заходів є в наявності, відповідає вимогам по веденню діловодства в організаціях Профспілки.

Робота РОП з даного приводу обговорювалась на нарадах та семінарах керівників установ та закладів освіти району.

Колективними договорами охоплено 1247 працюючих в установах і закладах освіти.

У перелічених закладах освіти робота ППО по контролю за додержанням трудових та соціально-економічних прав працівників ведеться за планами роботи, проте не у всіх.

Документація із проведення зазначеної роботи знаходиться у належному стані. Кількість трудових книжок, що знаходяться у закладах освіти співпадає з кількістю працюючих у них. Записи в основному вносяться згідно Інструкції про порядок ведення трудових книжок працівників. Проте є недоліки, а саме:

- печатка та підпис керівника ставляться при прийнятті працівника на роботу та в випадках переведення та іншу посаду;
- є записи про прийнятті на роботу однієї особи за двома посадами (роботами);
- у записі про перейменування навчального закладу не зазначено з якого числа воно перейменоване;
- не регулярно робляться записи за підсумками атестації педагогічних працівників.

Зі всіма записами працівники ознайомлені. Книги обліку руху трудових книжок і вкладишів до них встановленого зразка. Штатні розклади відповідають вимогам чинного законодавства.

Контроль за виконанням колективних договорів здійснюється у визначені колективними договорами строки.

У цілому вимоги діючого законодавства про працю в ЗОШ, ПНЗ та КДНЗ виконуються. Так при прийомі на роботу працівників знайомлять, під особистий підпис, з правилами внутрішнього трудового розпорядку, колективним договором, посадовими обов'язками. Накази, які повинні були узгоджувати з профспілковим органом у відповідності до вимог ст. 38 Закону України «Про профспілки, їх права та гарантії діяльності» та обласної угоди, з ПК узгоджені.

У відвіданих закладах освіти працівникам згідно з умовами колективних договорів здійснюється доплати та надбавки за виконання обов'язків тимчасово відсутніх працівників, за суміщення професій, з розширення зони обслуговування, за роботу у нічний час, за використання в роботі дезінфікувальних засобів, водіям автотранспортних засобів за ненормований робочий день, за класність водіям легкових автомобілів та автобусів, за вислугу років, за педагогічні звання, за складність і напруженість у роботі.

Накази відділу освіти, молоді та спорту щодо змін умов та оплати праці, преміювання, тарифікаційні списки тощо погоджені з головою Кам'янсько-Дніпровської РОП.

Заробітна плата працівникам освіти району виплачується без затримок двічі на місяць (до 16 числа та до останнього дня місяця), включаючи заробітну плату за час відпустки, та матеріальну допомогу на оздоровлення педагогічним працівникам. Також виплачувалась надбавка за вислугу років медичним та бібліотечним працівникам. Іншим працівникам закладів матеріальна допомога на оздоровлення не виплачувалась.

Зміна розміру надбавки за вислугу років педагогічним працівникам здійснюється своєчасно, порушень з даного питання не встановлено.

Щорічна винагорода педагогічним працівникам установ та закладів освіти району за сумлінну працю, зразкове виконання службових обов'язків у 2013 році р. виплачувалась в розмірі до 100 % посадового окладу, в 2014 році – не виплачувалась, в 2015 р. планується в розмірі до 100% посадового окладу.

Надбавка за престижність педагогічної праці у 2015 році педагогічним працівникам установ та закладів освіти виплачується в розмірі 20% посадового окладу, бібліотекарям – 50%.

У всіх закладах освіти є положення про преміювання та положення про виплату щорічної грошової винагороди педагогічним працівникам, як додатки до колективного договору.

Доплата за роботу у нічний час виплачується у розмірі 40% тарифної ставки.

На підставі наказів здійснюється доплата за використання у роботі дезінфікуючих засобів та прибирання туалетів у розмірі 10% посадового окладу.

Кухарям здійснюється доплата за роботу з важкими і шкідливими умовами праці в розмірі 12% посадового окладу.

У 2013, 2014 та 2015 роках індексація заробітної плати проводилась своєчасно.

Оплата витрат на відрядження останні 3 роки проводиться не регулярно.

У перевірених закладах освіти створені комісії по трудових спорах. Печаток не має, в той час коли, згідно ст. 223 КЗпП України, кожна комісія по трудових спорах повинна мати печатку встановленого зразка.

Крім вищезазначених, встановлені ще деякі порушення, а саме:

- спецодяг працівникам, за умовами колективного договору, не видається;
- не забезпечується безкоштовне підвезення педагогічних працівників до місця роботи і додому (К-Дніпровський район);
- не відраховуються кошти профспілковим організаціям у розмірі до 0,3% фонду оплати праці на культурно-масову та оздоровчу роботу;
- не відраховуються 0,2% фонду оплати праці на заходи з охорони праці;
- у 2013 році працівникам вимушено надавались відпустки без збереження заробітної плати строком від 3-х до 5-ти календарних днів (К-Дніпровський район);
- у колективних договорах переліки професій та посад, яким безкоштовно видається спеціальний одяг, спеціальне взуття та інші засоби індивідуального захисту складено з порушенням вимог Норм безоплатної видачі спеціального одягу, спеціального взуття та інших засобів індивідуального захисту працівникам загальних професій різних галузей промисловості (затв. наказом Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 16.04.2009 р. № 62) та Галузевих норм безоплатної видачі спецодягу, спецвзуття та інших засобів індивідуального захисту працівникам установ, підприємств та закладів системи охорони здоров'я (затв. Наказом Міністерства охорони здоров'я СРСР від 29.01.1988 р. № 65)/для медичних працівників/.

Висновок: організацію та здійснення громадського контролю виборними профспілковими органами Великобілозерської та Кам'янсько-Дніпровської РО Профспілки за додержанням законодавства про працю в установах і закладах освіти, положень Галузевої угоди в частині нормування, оплати праці працівників (на виконання постанов президії ЦК ППОНУ від 30.10.2013 р. № П-23-1, 25.09.2014 р. № П-29-2, президії ХЗОО ППОНУ від 15.04.2014 р. № П-40-3) пропоную вважати задовільними.

Юрисконсульт
Л.Г.Петрашина